א מיי׳ פ״ה מהלכוה

נשין קל:

ב ב מיי פ״ה מהלכות

רבינו חננאל

ולא והרי אברים ופדרים

דלרכנן צריך להחזירן למערכה גדולה, ולר׳ מאיר עביד לה מערכה

בפני עצמה. ודחי סוף עבודה דיממא היא. והרי

תרומת הדשן שיש אחריה

הוצאה חוץ למחוה ומידור

עבודה דיממא היא, כר׳

יוחנן דאמר קדש ידיו לתרומת הדשן, למחר אין צריך לקדש שכבר

. הדש מחחילה ערודה

ין כי בוווו וו וקשיא לן ואמאי לא דחי

(ו)עבודת לילה ופסולה

בזר. אלא העלה בקשיא,

ופרקינן משום דבתחילת

וא' איבעית אימא לעולם

תחלת עבודת יום הוא

ואמאי לא תקינו לה פייס,

מעיקרא סבור כיון דאיכא

אונס שינה לא אתו, כיון דחזו דאתו ואתו נמי לסכנה תקינו לה פייסא.

ותריצנא לר׳ יוחנן הכי,

זר שסידר שני גזירין חייב הואיל ועבודה תמה

היא. אי הכי תיבעי פייס

בפני עצמה. ופרקינן האי

כבר שנינן לה כדאמרינן

בתחלת הפרק כיון דתקינו פייס לתרומת הדשן לא

הוו אתו, שהיה כבד עליהן

. להניח השינה ולעמוד,

יותר השינה העבוה, דהוו אמרי מי יימר דמיתרמי לי, הדר תקינו מי

שזכה בתרומת הדשן יזכה

גזירין, כלומר הוסיפו אילו . העבודות כדי שיבואו.

בעיא פייס כו', כענין

הראשון. הדרן עלך בראשונה כל מי (שהיה) [שרוצה].

הכי אימא שכבר מחחילה לערודה ל) הוה

שיש אחריה

תמידין הלכה ב סמג

ביאת מקדש הלכה [ג]

כח.

בגדיו ולבש בגדים אחרים והוליא

את הדשן וגו' א"כ לאו עבודה תמה

היא דלא מקרי עבודה תמה אלא

עבודה שאין אחריה עבודה לעולם

כדפרישית ומשני משום מעשה שהיה

כך נ"ל לפרש גירסת הספרים מיהו

רש"י ל"ג ליה ולפי מה שפירשתי לא

יקשה מה שהקשה רש"י:

אך אנן נמי תנינא וכו'. ואילו

עבודת לילה נינהו ואע"ג דכתיב

בבקר בבקר י"ל כיון דכתיב בבקר

בבקר תרי זימני נימא מן בקר לבקרו של לילה: **יפיסן** אח בפני

עצמה. כיון דעבודה תמה היא

דעבודת לילה היא ועבודת התמיד

שהן עבודת יום לא שייכא ליה הא דלא

פריך מזריקה דעבודה תמה היא ואין

מפיסין לה בפני עלמה י"ל נהי דאין

אחריה עבודה לפי שהקטרת אימורין

שאחריה לא מעכבי וזימנין דליתא

שני גזירין לא קתני אלמא

למיל כזי מ"ם וש"נו. נו) [נעיל כו: ע"ש וש"ק, ב) [לעיל כד:], ג) [לעיל כב. כו:], ד) אלא. רש"א, כו:], ד) אנח. נב ... ב) לעיל כו: מנחות ק., בים ה"ה ד"ה ו) [עי' תוס' מנחות ק. ד"ה אמר להם ותוס' לעיל טו: ד"ה אמר ומוס' סוטה מב. לייה סגון, ז) [במנחות ק. איתא מתתיא], א) זבחים כ:, ע) [ל"ל היה], י) [ע"ב], ל) [לקמן כע.], ני כן, () [שייך לעמוד ב],

טבודה שיש אחריה טבודה ופחולה

בזר אלא אי איתמר כו': הואיל

ועבודה חמה. דשלים ליה סידור:

למימרא דעבודה חמה בעי פיים

כו' עד משום מעשה שהיה לא גרסינן:

אף אנן נמי סנינא. דסידור גזירין

עבודה תמה היא כרבי יוחנו ודלא

כרב ולוי דלא מנו לה בעבודה שזר

חייב עליה משום דיש אחריה סידור

איברים: ואילו זמן שני גזירין לא

קתני. אלמא עבודת לילה היא והוא

גמר סידור מערכה וסידור האיברים

שהוא עבודת יום תחילת עבודה אחרת

היא ולא גמר סידור המערכה היא:

הדרן עלך בראשונה

אמר להם הממונה. הוא הסגן:

על הגג: זמן השחיטה. שחיטת התמיד. כלומר אם האיר המזרח

שהשחיטה פסולה בלילה כדכתיב

(ויקרא יט) ביום זבחכם: הרואה.

זה שעלה לגג: ברקחי. לשון לוהר

כמו למען ש (היות) לה ברק (יחוקאל

כא) האירו ברקים (תהלים עו): עד

שהוא בחברון. עד שנראה הלוהר

עד חברון: והוא אמר להן הן. מפרש

בגמרא י: למה הולרכו לכך. לעלות

לגג ולראות: עלה מאור הלבנה.

למח תואר הלבנה סמוך לשחרית:

ודימו. וחישבו: והוליחוהו לבים

השריפה. כשהבינו שנשחט בלילה:

הורידו כ"ג כו". מפרש לה בגמ' ס:

מיסך רגליו. נקבים הגדולים.

ולשון מיסך כמו אילן המיסך על

הארן (נזיר דף נד:) לפי שהלריך

לנקבים גדולים כורע על ברכיו

(כ) ומכסה גופו את רגליו וכן

בשאול כתיב (שמואל א כד) ושם

מערה ויבא שאול להסך את רגליו:

קידוש ידים ורגלים. מן הכיור:

גמ'

לאו וראו. על החומה או

הגהות הב"ח

רש"י ד"ה והרי איברים (א) הדשן הכא דהא מינן להו לגבי אוקמינן אוקבינן עט עגני פלוגתיה דרב: (3) רש"י ד"ה מיסך רגליו כו' כורע מל דרכיו מכסה את נופו

הגהות הגר"א

נמ' (והרי אברים כו' (נהרי אלה ללא קשיא) מא"מ (וכן מחקו רש"י): [ב] שם ממה ולמימרא דעבודה (מעשה שהיה) בעיא כו' עד מעשה שהיה מא"מ (וכן מחקו רש"י):

מוסף רש"י

אם הגיע זמן השחיטה. אס האיר היוס לשחוט את התמיד (מנחות ק.). ברקאי. האיר היום, כמו (תהלים 11) האירו ברקיו תכל (שם). מתיא בן שמואל. היה ממונה בן שמואל. היה ממונה על כך, כדאמר בשקלים יול שהיה ממונה הפייסות, והיינו פייסות שמפייסין כשהאיר היום מי ומי זורק, וכשהוא לאותו שעל הגג אמור אם האיר פני כל חם החיר פני כנ עד שבחברון והוא לו הן, ובתלמוד י נמלא שלפיכך ירושלמי היה אומר עד שבחברון ביום הכפורים כדי להזכיר ישיני תכרון (שם. ושם: מתתיא בן שמואל). ולמה הוצרכו לכך. לעלות לגג ולראות אס האיר היום (שם). והוציאוהו לבית השריפה. שפסול היה לפי שנשחט בלילה, דכתיב ביום זכחכם, ביום בעי לזכוח (שם). כל המיסך את רגליו. גדולים, שהלך

תום' ישנים

לבית הכסא (שם).

שאחריו ותרומת הדשן הוי תחילת עבודת אותו היום, ועל כרחך כשקדש אז קדש לכל היום כולו, [מה שאין כן סידור מערכה] שהרי גם בלילה לריך לסדרה כמה פעמים ואין בה גם חשיבות עבודה כל כך כמו בתרומת הדשן חשיב להו עבודה דיממא. ה"ר יוסף. אישתמימתיה הא דתניא מי שוכה כו'.

עצמה. אבל האי לישנא לית עומה, תכל החיר לישנה לית ליה הכי. לפיסור להיות היות בעיא פיים ועבודת לילה לא בעי פיים. [מלחא באנפי נפשה היא]. אבל אין נראה לפרש דדייק מפשטא דמילתא דפריך אלא מעשה דקאמרת הואיל ועצודת יום תיבעי פיים, אלנוא חלי טעעוא בעבודת יום, דא"כ הוה משמע שיש לחלוק אהא דקרי ליה עבודת יום, והא כחיב בהדיא [ויקרא 1, ה] ובער עליה הכהן עלים בבקר בבקר ואוקימנא לעיל לשני גיזרין, ואין נראה לפרש דלא שמיע ליה. ועוד מנא ליה לחלמודא דקאי אהואיל ועבודת יום הוא דילמא אעיקר מילחא דחייב בה זר מיחה קאי. משום שעשה שהיה. והוה מלי למימר משום שחלת עבודה דיממא היא אלה דעדיפה מיננת היה בה אר נמשה קרה. בשום בעשר חירות היהה לפיל קחמר להחשובה ממערכה שהיה בלילה אלה דעדיפה מיננת קחמר להחשובה ממערכה שהיה בלילה ללה בעיא הכל כהן לינו שהיבות ויום ושור חייב. [עליה] מיתה בעיא הכל כהן לינו על חשיבות בעיא בעיה שעבודת יום ושור חייב. [עליה] מיתה בעיא פיים. דהה פשיטה מדלה פריך ליה לעיל על לישוא קמה כדפי לעיל. שאני שחישה דתחילת עבודה דישמא הוא. ואע"ג דכשרה בור ואפילו שהיטת פרו איכה דממיד היה. ואמ"ג דכשרה בור ואפילו שהיט פרו איכה דממיד היה. ואמיג הוא ממה היה מליל להקשויי והרי דישון מובה הפנימי והמטרה והולכת הברים לככש דאין זר חייב עליהן מיתה דלהו עבודה תמה היה

הדשן ולא ליבעי פיים ומשני סוף עבודה דיממא נינהו אפילו כשנעשין והרי איברים ופדרים. לא גרסינן לכוליה הך גירסא דאיברים בלילה לא שייכא להו תרומת הדשן כדפרי׳ לעיל והרי תרומת הדשן ודתרומת הדשן הכא דהא (ה) מנינן להו לגבי פלוגתייהו דרב ולוי דנהי דזימנין לא הויא הולאה בתרה מ"מ כיון דכשהיו לריכין היו בעבודה שאין אחריה עבודה ואגב שיטפא דריהטא דגירסא דלעיל מוליאין אחר תרומת הדשן כדכתיב בתר הרמה (ויקרא ו) ופשט את דלישנא המא דרבי זירא הדר וגרסינהו בלישנא בתרא. וה"ג יש לד

> והרי [א] אברים ופדרים סוף עבודה דיממא היא והרי תרומת הדשן תחילת עבודה דיממא היא דא״ר יוחנן יּלְדש ידיו לתרומת הדשן למחר אינו צריך לקדש שכבר קדש מתחלת עבודה אלא קשיא אלא אי אתמר הכי אתמר יא"ר אסי א"ר יוחנן זר שסידר שני גזירי עצים חייב הואיל ועבודה תמה היא מתקיף לה רבא אלא מעתה תבעי פיים ולא בעיא פיים והתניא ים שזכה בתרומת הדשן יזכה בסידור שני גזירי עצים ה"ק יפייסו לה בפני עצמה 🤊 כראמרינן למימרא דעבודה תמה וזר חייב עליה מיתה בעיא פיים אין זר חייב עליה מיתה לא בעיא פיים והרי שחימה שאני שחימה דתחילת עבודה דיממא היא 🗗 למימרא דעבודה תמה בעי פיים עבודה שיש אחריה עבודה לא בעי פיים והרי אברים ופדרים סוף עבודה דיממא היא הרי תרומת הדשן משום מעשה שהיה אמר מר זומרא ואיתימא רב אשי אף אגן נמי תנינא אמר להם הממונה צאו וראו אם הגיע זמן השחימה ואילו זמן םידור גזירי עצים לא קתני הך דלית לה תקנתא קתני הך דאית לה תקנתא לא קתני:

הדרן עלך בראשונה

אמר סלהם הממונה יצאו וראו אם הגיע זמן השחימה אם הגיע יהרואה אומר גמ'

ברקאי יומתיא בן שמואל אומר האיר פני כל המזרח עד שבחברון והוא אומר הן ולמה הוצרכו לכך שפעם אחת עלה מאור הלבנה ודימו שהאיר מזרח ושחטו את התמיד והוציאוהו לבית השריפה הורידו כ"ג לבית המבילה זה הכלל היה במקדש סבכל המיסך את רגליו מעון מבילה וכל סבילה המטיל מים טעון קירוש ידים ורגלים:

וא"ת ה"ינ איכא ניסוך היין והמים שהן עבודות תמות ואין מפיסין להן בפני עצמן י"ל כיון דיש אחריהן כמה עבודות בו ביום אין מפיסין להו בפני עצמם אבל סידור שני גזירין אין אחריהן עבודה עוד כל אותה הלילה ולהכי הוה לן למימר דחשיבא כולי האי להפיס עליה בפני עצמה

ופריך והרי איברים ופדרים כו' ומשני סוף עבודה דיממא היא ואין עוד עבודה אחריה בו ביום ולהכי מפיסין לה בפני עלמה לפי דבפיים

דשחרית היו מפיסין נמי אאיברי תמיד של בין הערבים והגך איברים אין אחריהם עבודה כל אותו היום ופריך והרי שחיטה דמפים לה

בפני עלמה דעיקר הפיים הוה [מי] שוחט ושאר אחיו הכהנים נמשכין עמו אגב גררא דידיה:

הדרן עלך בראשונה

אמר להם הממונה צאו וראו כו'. 0 שנאמר וישכם אברהם בבקר. נפ״ק דפסחים (דף ד. ושם) פריך ונינדוק מלפרא מי לא תניא כל

מה שאברהם לא עמד בלילה משום דמ״ח לא יאד בלילה כדאמר בפרק גיד הנשה (חולין דף 16.) וי״ל דמש״ה לא היה אברהם נמנע מלהשכים בלילה כיון דשלוחי מצוה אינן ניזוקין מיהו קשה דהיא גופה דלא יצא יחידי בלילה מוישכם אברהם בבקר יליף התם ועוד קשיא כיון

דשלוחי מלוה אינן ליזוקין למה נמנע מלהשכים בלילה מחוך דת״ח אל ילא יחידי וי״ל דחרי וישכם כתיבי חד בעקידה וחד כשהתפלל על

היום כשר למילה אלא שהזריזין מקדימין שנאמר וישכם אברהם וגו׳ ומימה היכי גמר מהכא דאין זריזין מקדימין מאורתא דלמא

כגון שנטמאו אימורין או שאבדו מ"מ כיון דכי איתנהו מעכבי לא חשיבא זריקה [עבודה] תמה כ"כ להפים לה בפני עלמה ולהכי פריך והרי תרומת הדשן דאע"ג דהולאת הדשן שהיא אחריה זימנין דליתא מ"מ כיון דזימנין דאיתא לא מיחשב להפיס לה בפני עלמה כדפרישית בזריקה א"נ י"ל שאני זריקה שיש אחריה עבודה בו ביום מה שאין כן בסידור שני גזירין שאין עוד עבודה כל הלילה וא״ת קטורת כיון דיש אחריה עבודה בו ביום אמאי מפייסים עליה בפני עלמה י"ל שאני קטורת משום דבעי כל שעתה חדשים ומחיכה דחמרי עד יפיסו לה בפני עלמה הוי הכל מאיכא דאמרי ועתה נחזור לסיומא

דלעיל מכח קושיא דרבא דפריך ויפיסו לה בפני עלמה אלא אי איתמר הכי איתמר א"ר אסי א"ר יוחנו זר שסידר שני גזיריו חייב מפני שהיא עבודת יום כו' כדלעיל אלא שהש"ס מאריך לדקדק יותר במילמיה דרבא למימרא דעבודה תמה בעיא פייס ואף אנן נמי תנינא דקא מסייע למילמיה דרבי יוחנן וכיון דדחי ליה לסייעתא חו לא מחוקמא מילמיה דרבי יוחנן מכח קשיא דרבא להכי צ"ל אלא אי איתמר הכי איתמר כדלעיל לפי שהיא עבודת יום והשתא לא מלי למיפרך יפיסו לה בפני עלמה דטובא איכא עבודת יום שאין מפיסין לה בפני עלמה

אמר להם הממונה צאו וראו אם הגיע השחיטה כו׳. א) אולי צ"ל ועבודת לילה היא

תום' ישנים (המשך) ובעיא פייס. ואיכא למימר

ופסולה בזר.

דדישון מזבח הפנימי תחילת עריכת נרות ועבודת פנים. יהולכת אברים לכבש תחילת הקטרה. ואיכא דאמרי מתקיף לה רבי זירא. והיה כתוב בספרים והרי אברים ופדרים כו' והרי תרומת הדשן כו', ומחקו הקונטרס דודאי עבודה תמה היא וכדפרישית לעיל

כד, א ד"ה לרכות]. זר שסידר שני גיז עצים חייב הוא ועבודה תמה היא. ולים ליה הא דאמרן לעיל [כד, ב] זר שסידר שני גיזרין לחייב איכא סידור אברים

סדום והכא מייתי קרא דעקידה הלכך פריך שפיר מינה בפסחים דאי זריזין מקדימין למצות מאורתא א״כ אברהם נמי לקדום באורתא שהרי לא היה ירא כלום חדא דשלוחי מצוה אינן ניזוקין ועוד דשני נעריו עמו הוו ובפרק גיד הנשה (שם) מייתי קרא דסדום דהתם יחידי הוה שלא יראו במפלחה של סדום כדאשכחן באשתו של לוט ולא הוה נמי שליח מצוה כי לא היה חפץ הקב"ה שישא בעדם רנה ותפלה: 656

דלא חשיב ליה אחריה עבודה דלא שייך מידי לסידור שני גיזרין, ורב ולוי לעיל דפטרי מדלא חשבי ליה (דפליגי) ופליגין אדרפי יותכן דהכא. הדרץ עלך בראשונה פרק שלישי בחגני'. אבר להם המבוגרה. פירש כקונטרס גם כאן ממונה הוא הסגן. ואינו נראה כדפרישית לעיל (טו, ג ד״ה הממונה) אלא אדם אחר היה שהיה ממונה על כך. בתיא בן שבואל אובר האיר. פירש״י מתוחות פרק שתי הלחסוק כד אי אומנות או מה מואה מואה מחסים מחסים בינות התקדש, ואמנם כן בוא שמתוח עליהם היה במתוחות פרק שתי הלחס בינות היה מתוחה על הפייסות והיה אומר כן בבית המקדש, ואמנם כן הוא שמתוחה עליהם היה בדמשמע במסכת שקלים (פ"ה מ"א) דקרי ליה מתוחה על הפייסות והיה אומר כן בבית המקדש, וכן בגמרא דקאמר מחיא בן שנואל על הפייסות. והריב"ץ ראימי שפירש שם שממיא בן שמואל אומר הכי אומר הרואה. ואין נראה לרבינו דהא מססמא אומו שהיה ממונה על הפייסות הוא שעומד אארעא ואומר להם לאו וראו כו', וא"כ מפשוט הא דמיבעיא לן בגמרא מי אומר האיר פני מורח אי דקאי אארעא אי דקאי אאיגרא ותפשוט דהיינו דקאי אארעא. ובגמרא בברייחא ה"ג מחיא בן שמואל הממונה על הפייסום אומר כו׳, דהוא בעלמו היה ממונה על הפייסות כדפרישית, ועוד למה החכר ממונה על הפייסות במילמיה דמתיא בן שמואל יותר מבשאר דברי המנאים, אלא ש״מ כדפרישית, וגם רבינו מאיר כוותיה גרס.